

Jméno ve své době vsutku proslulého českého skladatele, příslušníka pozdního hudebního klasicismu, odborná hudební a muzikologická veřejnost dosud znala a používala v čistě české pravopisné podobě jako „Vincenc Mašek”. Autor následujícího příspěvku, jenž se osobnosti a dílu dotyčného skladatele dlouhodobě a soustavně věnuje, však přináší formu opakovaně užívanou v dobových rukopisných i tištěných pramenech a rovněž tak skladatelem samým. Proto i naše redakce respektuje v publikované podobě příspěvku tento interpretační názor. Článek J. Mikuláše je mj. pěkným příkladem badatelského výzkumu monografického zaměření (a jeho možných důsledků), vydatně těžícího z bohatého informačního rezervoáru Souborného hudebního katalogu v hudebním oddělení NK ČR.

Tematický katalog díla hudebního skladatele Vinzenze Maschka (1755–1831) a „Maškov simpozij”

Gašpar Mašek

Před 170 lety, dne 15. listopadu 1831, zemřel v Praze na Malé Straně v č. p. 178 významný český hudební skladatel, divadelní kapelník, klavírní virtuos, pedagog, hráč na skleněnou harmoniku, ředitel kůru v chrámu sv. Mikuláše na Malé Straně, Mozartův současník Vinzenz Maschek. Shodou okolností právě v jubilejním roce 2001 jsem začal

díky čtyřletému grantu Ministerstva kultury České republiky a pochopení mého zaměstnavatele Národního muzea – Českého muzea hudby s přípravou tematického katalogu děl tohoto skladatele. První verze tohoto katalogu by měla být dokončena v prosinci roku 2004. Vzhledem k tomu, že neexistuje skladatelova pozůstalost a nemáme tudíž až na několik výjimek k dispozici autografy Maschkových skladeb či korespondenci, jde o obtížný úkol. V současné době vím pouze o existenci několika nedatovaných autografních partitur V. Maschka. Ostatních přibližně 400 údajných kompozic tohoto skladatele je dochováno v dobových opisech a tiscích rozetých nejenom v mnoha lokalitách v České republice, ale též v zahraničí (např. v Německu, Rakousku, Itálii, Slovinsku, Chorvatsku, Slovensku, Švýcarsku aj.).

Základním a svou důležitostí zásadním zdrojem informací o výskytu děl V. Maschka na našem území pro mne zůstává Souborný hudební katalog (SHK) v hudebním

oddělení Národní knihovny ČR. Díky informacím získaným v SHK jsem během letošního roku našel další údajné skladby tohoto skladatele a v několika archívech (Beroun, Cheb, Plzeň, Sokolov) jsem objevil autentické kopie Maschkových děl, tj. rukopisné hudebniny, které částečně či zcela opsal sám skladatel a prodával přímo ve svém bytě. Tyto autentické kopie nahrazují neexistující kompoziční autografní partitury.

Přestože převážnou část informací o výskytu děl V. Maschka v zahraničí čerpám z CD-ROM RISM A/II, podařilo se mi nedávno získat nové důležité informace o existenci skladeb Vinzenze Maschka na zajímavém jednodenním muzikologickém sympoziu konaném ve Slovinsku. Toto sympozium, nazvané *Maškov simpozij*, uspořádaly dva ústavy lublaňské univerzity (*Universa Ljubljana*) – Hudební akademie (*Akademija za glasbo*) a Teologická fakulta (*Teološka fakulteta*) ve spolupráci s kulturním domem Nová Gorica (*Kulturni dom Nova Gorica*). Sympozium se konalo 27. října 2001 v renesančním dvorci Dobrovo (z části v tamější vinotéce) vzdáleném asi 13 km od města Nova Gorica, které leží na slovinsko-italské hranici.

Sympozium bylo věnováno životu a dílu syna a vnuka Vinzenze Maschka. Syn Vinzenze Maschka Kašpar [slovensky *Gašpar Mašek* (1794–1873)] byl významným představitelem hudebního života Lublaně v první polovině 19. století. Jeho syn (vnuk Vinzenze Maschka) Camillo [slovensky *Kamilo Mašek* (1831–1859)] byl významným slovinským skladatelem, autorem řady písní a sborů na texty slovinských básníků první poloviny 19. století.

Dopolední část sympozia byla věnována životu a dílu Gašpara Maška. Na začátku tohoto zasedání jsem jako jediný zahraniční host přednesl referát s názvem *Das Ehepaar Maschek bedeutende Darsteller des Prager Musiklebens auf der Wende des 18. und 19. Jahrhunderts*. Prostřednictvím tohoto referátu jsem slovinské kolegy seznámil se životem a uměleckou činností Vinzenze Maschka a jeho ženy Johannny (1764–1808). V úvodní části referátu, kterou jsem přečetl ve slovinštině, jsem přítomné seznámil se současným stavem bádání o životě a díle Vinzenze Maschka.

Poté následoval blok referátů věnovaných už přímo Gašparu Maškovi. Primož Kuret přednesl referát *Gašpar Mašek in Ljubljanski kongres*, ve kterém informoval o hudebních aktivitách Gašpara Maška v době Lublaňského kongresu. Andrej Misson seznámil účastníky sympozia s dochovanými díly Gašpara Maška. Pedagogickou činností Gašpara Maška se zabývala ve svém referátu Branka Rotar Pance. Dopolední zasedání uzavřel Igor Grdina informací o kulturně-spoločenské situaci ve Slovinsku v Maškově době.

Odpolední zasedání bylo věnováno životu a dílu Kamila Maška. Životem tohoto skladatele se zabýval ve svém referátu *Kamilo Mašek v prostoru in času* Aleš Nagode. Skladatelským odkazem Kamila Maška se zabýval Tomaž Faganel. O hudebně-pedagogické literatuře Kamila Maška referovala Darja Koter. Sympozium zakončil referátem *Kamilo Mašek – urednik Caecilie* Edo Škulj. Díky referátu A. Missona jsem se dozvěděl o existenci několika

opisů děl Vinzenze Maschka dochovaných v lublaňské Univerzitní a národní knihovně (*Ljubljana, Narodna in univerzitetna knjižnica, Glasbena zbirka*). Tomáš Faganel v úvodní části svého referátu podal přehled o dobových opisech děl Vinzenze Maschka dochovaných v katedrálním archivu v Lublani (*Ljubljana, Stolnica, Arhiv stolnega kora*). Svůj referát dokonce obohatil obrazovou dokumentací. Na vlastní oči jsem např. uviděl kopii titulního listu opisu skladby Vinzenze Maschka pořázeného v Praze z originální partitury jeho synem Albinem. S panem Faganelem jsme se dohodli na další spolupráci.

V rámci sympozia se konaly dva koncerty, na nichž zazněla díla Kamila Maška. Na hradě Dobrovo se uskutečnil zahajovací koncert 10. ročníku abonentní řady koncertů nazvané *Hitove muze*. Tato abonentní řada je součástí koncertní sezóny 2001/2002 pořádané kulturním domem v Nove Gorici. V podání sboru, komorního orchestru a sólistů lublaňské hudební akademie (*Akademie za glasbo*) zazněla díla Kamila Maška a Franze Schuberta. Studenti hudební akademie koncert pečlivě nastudovali a připravili tak posluchačům vskutku nevšední zážitky. Ze sólistů vynikla sopranistka Marta Močnik. Její půvabný soprán i velké hudební nadání jí časem otevřou dveře vý-

znamných světových hudebních festivalů. První polovina tohoto koncertu byla věnována skladbám Kamila Maška. Nejprve posluchači vyslechli sbory a písně na slovinské texty, poté byly na programu dvě chrámové skladby – *Ave Maria* a *Maša v A duru* (Mše A dur). Tato mše zde zazněla v novodobé světové premiéře. Jediný dosud známý dobový opis tohoto díla je dochován v oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea v Brně. Na titulním listu je uvedeno pouze *C. Maschek*. Není tedy jisté, zda jde skutečně o dílo Kamila Maška, či jeho otce Gašpara. Skladba Kamila Maška (*Ave Maria Stella* pro soprán, housle a varhany) zazněla též na varhanním recitálu holandského varhaníka a dirigenta Petera van Oudena konaném u příležitosti zakončení sympozia v novém (jen několik let starém) velkém a krásném kostele v Nove Gorici (*Cerkev Kristusa Odrešenika Nova Gorica*).

Ze sympozia jsem si přivezl nejen neobyčejně důležité informace pro připravovaný tematický katalog děl Vinzenze Maschka, ale také se mi podařilo navázat osobní kontakty a slibnou spolupráci se vstřícnými slovinskými kolegy.

Jiří Mikuláš
České muzeum hudby

*Maschek, Vincenc: Trois Sonates pour le Clavecin ou Pianoforte...
Vlastním nákladem skladatele /1790/, CZ Pnm XLII F 889
(S laskavým svolením Českého muzea hudby)*